

מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן
SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

קידושין כא

עניין: לא דברה תורה אלא כנגד יצר הרע

מי השילוח פרשת כי תצא

וראית צעצעי, ונאמר צגמי ע"ז לא דברה תורה חלל כנגד יצה"ר, והענין מה שכלן החירה תורה כנגד יצה"ר מה שלא מלינו זאת בשום מקום, אך כי נמלא לפעמים אשר ילך האדם מתגבר עליו עד שלא יוכל לזוז בשום אופן ואז צרור הדבר כי מהי הוא כמו שמלינו ציכודא, ולאח גילתה החורה זאת שלא יפול דעת האדם העושה.

צדקת הצדיק לרבי צדוק הכהן

מג. פעמים יש אדם עומד בניסיון גדול כ"כ עד שא"א לו שלא יחטא בד"ש (ברכות לב, א) מזה יעשה הבן בו' ובוה הוא נחשב אונם גמור דרחמנא פטרי. וגם בהסתת היצר בתוקף עצום שא"א לנצחו שייך אונם [ואם הש"י הסיב את לבו הרי אין חטא זה חטא כלל רק שרצון הש"י ה' כך] ועמ"ש בכתובות (נא, ב) גבי תחלתו באונם אפי' צוחת לבסוף שאלמלא מניחה היא שוכרתו מותרת לבעלה מ"ט יצר אלבשה הרי דוה מחשב אונם גמור אעפ"י שהוא מרצונה מ"מ יצר גדול כוה א"א באדם לבופו והוא אונם גמור ואין בוה עונש אף דעשה איסור כיון דהו' אנום. אבל האדם עצמו א"י להעיד ע"ע כוה כי אולי עדיין היה לו כה לבוף היצר [וכמו ששמעתי בוה מענין זמרי שטעה בוה]:

רמב. התשובה הוא כמו התרת חכם שעוקר הדבר למפרע ונתבטל המלאך רע הנעשה מהעבירה לגמרי. ומאחבה שנעשין בזכות היינו שלא נתבטל רק שנתהפך לטוב זהו ב' דרגין דלאתהפכא ולאכפוי. פי' היראה הוא ההגדרה בלב מהרע ואחבה הוא שמהפך המר שהוא היצר והחשק שבאדם למתוק שמושכו לבהמ"ד ולד"ת שבוה היצר טוב מאוד כמ"ש במדה"ג (ח"א קלא א) דחמידו דאורייתא על ידו. וזהו התורה תבלין ליצר לתבלו להיות טוב. וזה בלהבא וכן בעבר כאשר מתגבר באהבת הש"י וכן הש"י לעומתו. מכיר כי גם כל מעשינו פעלת הכל לטובותינו וממך הכל כי לעולם לא וזה אהבתך מעמנו וגם כי אלך וגו' כי אתה עמדי גם בעת עשיית הרע וא"כ בודאי אינו אלא טוב ובגדר עת לעשות לה' הפרו וכמ"ש בשבת (בב טז ב) שאם הם כשנים הסדורות מששת ימי בראשית פי' בסדר שסידר הבורא ית' בתחילת היצירה בחכמתו שיהו' כך ממילא בשלג ילבינו שיהיו בזכות מאחר שכך ה' אמיתות רצון הש"י שזכות היינו רק עשיית רצון הש"י האמיתי.

מי השילוח פרשת פנחס

וירא פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, ויקח כו', ולא יעלה ח"ו על הדעת לומר שזמרי ה"י נואף ח"ו כי מן המואף לא עשה הקב"ה פרשה בתורה, אך יש סוד בדבר זה, דכהה יש יו"ד נקודות בזנות, הנקודה האי' מי שמקשע עלמו וכולך צמיד לדבר. עבירה היינו שהאדם צעמנו מושך עליו היצה"ר ואח"כ יש עוד ע"י מדרגות, ובכל המדרגות שניעל מהאדם כח בחירתו ואי אפשר לו להמלט מעבירה, עד המדרגה הי"ד, היינו מי שמרחיק עלמו מן היצה"ר וזומר עליה מן העבירה בכל כוחו עד שאין זיכולתו לשמיר אי"ע יותר מזה, ואז כשנתגבר ילרו עליו ועושה מעשה אז הוא צודאי רלון כש"י, וכענין יהודא ותמר, ואיכוי צת זוגו ממש. וזה הענין ה"י גם כאן, כי זמרי ה"י צאמת שומר עלמו מכל החאוות הרעות, ועתה עלתה בדעתו שהיא צת זוגו מאחר שאין צכוהו לסלק אי"ע מזה המעשה ופנחס אמר להופר שעדיין יש צכוהו לסלק עלמו מזה, וזה

כי נער ישראל ואוהבבו, וזה ממש ענין פנחס שהי דן את זמרי לנואף צעלמא, ע"כ דן אוחו קנאין פוגעין בו ונעלם ממנו עומק יסוד הדבר שהי צזמרי כי היא היתה צת זוגו מששת ימי בראשית, כמו שמצואר צכתיו באר"י ז"ל, עד שמרצעי"ה לא כגיים אי"ע צזה לדונו צמיחה ונמלא שפנתם ה"י צמעשה הזה כנער היינו שלא ה"י יודע עמקות הדבר רק עפ"י עיני שכל אנושי ולא יותר, ואעפ"כ כש"י אוהבו והסכים עמו, כי לפי שכלו עשה דבר גדול צקנאתו ומסר את נפשו.

SPONSORED LZ"N
AHARON BEN YAAKOV SHALOM • LEAH BAS YITZHAK

